

Quicksan flora & fauna en
vleermuisonderzoek
Heerenveen centrum west

Toetsing Flora- en faunawet

projectnummer 21445

Inhoud

Aanleiding.....	3
Wetgeving.....	3
Plangebied.....	3
Quick scan flora en fauna.....	4
Zoogdieren.....	4
Vogels.....	5
Bomen en vaatplanten.....	6
Overige soorten.....	7
Vleermuisonderzoek Heerenveen.....	8
Opzet en methode.....	8
Resultaten.....	9
Interpretatie.....	12
Ontheffingsaanvraag.....	13
Conclusies en aanbevelingen.....	14
Literatuur.....	15
Colofon.....	16
Bijlage 1 Plangebied.....	17

Aanleiding

Woningbouwcorporatie Accolade is voornemens wijkvernieuwing te realiseren in Heerenveen Centrum-West. Een deel van haar in totaal 97 woningen daar wil zij renoveren en een deel wil zij slopen om plaats te maken voor nieuwbouw. Dit plan is nodig omdat de woningen niet meer het gewenste wooncomfort bieden.

U heeft Ecorné gevraagd voor uw plan een quickscan flora en fauna en een aanvullend vleermuisonderzoek uit te voeren en deze te toetsen aan de geldende natuurwetgeving. Deze rapportage beschrijft en interpreteert de resultaten van beide onderzoeken.

Wetgeving

In Nederland is de natuurbescherming wettelijk verankerd in de soorten- en gebiedenbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedenbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998. De Flora- en faunawet kent drie beschermingsniveaus variërend van licht beschermd (tabel 1) tot streng beschermd (tabel 2 en 3). Voor alle categorieën geldt de zogenaamde zorgplicht dat betekent dat een ieder zorg draagt dat deze soorten niet verstoord of beschadigd worden. Voor mogelijke verstoring van tabel 2 of 3 soorten dient een ontheffing of vergunning aangevraagd te worden.

Een ruimtelijke ingreep zoals het uwe moet vooraf aan deze wetgeving worden getoetst. Een eerste globale toetsing van de gevolgen van een plan of project wordt gedaan in een zogenaamde quickscan. Onderdeel hiervan is een oriënterende flora en fauna inventarisatie. Uit de resultaten van de quickscan kan blijken dat nader aanvullend onderzoek nodig is om aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen.

In de directe omgeving van uw plangebied bevinden zich geen beschermde natuurgebieden zoals EHS of Natura 2000. Effecten op deze gebieden zijn op voorhand uitgesloten. Wel is de kans aanwezig dat wettelijk beschermde soorten van uw plangebied gebruik maken, hetzij als foerageergebied of als verblijfplaats (zie link Literatuurlijst) . Op uw locatie is op voorhand het voorkomen van beschermde zoogdieren (vleermuizen, steenmarter), vogels en planten niet uitgesloten.

Plangebied

Het plangebied ligt aan de westkant van het centrum in Heerenveen (zie Bijlage 1). De huizen in het plangebied zijn tussen 1921 en 1948 gebouwd en staan aan een laan. Deze laan begint bij de Compagnonstraat in het oosten en loopt via de Van Dekemalaan over in de Sieger van der Laanstraat in het westen. De huizen zijn voornamelijk kleine eengezinswoningen met voor- en achtertuin en gelegen aan drukke straten. In het plangebied staat een school maar deze maakt geen onderdeel uit van het plan. De woningen in het plangebied zijn als volgt opgedeeld:

Plan 1 - Ingrijpende renovatie

- Compagnonstraat 9-33 en 4-24
- Van Dekemalaan 1-19

Plan 2 - Sloop en nieuwbouw

- Van Dekemalaan 6-20
- Sieger van der Laanstraat 2-38 en 74-96

Quick scan flora en fauna

De quickscan flora en fauna is een eenmalig oriënterend onderzoek naar voorkomen van wettelijk beschermde planten en dieren in uw plangebied en geeft een indicatie van mogelijke effecten van uw plan op deze soorten.

Ten behoeve van de quickscan is algemeen toegankelijke informatie (internet) verzameld over aanwezigheid van beschermde soorten in uw plangebied (zie Literatuurlijst). Door middel van een eenmalig veldbezoek is bepaald of het waarschijnlijk is dat beschermde soorten aanwezig zijn en op welke manier ze gebruik maken van het plangebied.

Het veldbezoek vond plaats op maandag 16 september 2013 in het begin van de middag. Het weer was zonnig en droog en de temperatuur om en nabij 17 graden Celsius. Het onderzoek is uitgevoerd door de ervaren ecologisch adviseur Corné Bezuijen van het bureau Ecorné uit Groningen.

Tijdens het veldbezoek is met name gelet op het voorkomen van wettelijk beschermde flora en fauna (tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en Faunawet) of sporen hiervan. Voor het plangebied is voornamelijk gekeken naar vaatplanten (bomen), zoogdieren en vogels. Het voorkomen van amfibieën, reptielen en vissen zijn wegens het ontbreken van open water uitgesloten.

De huizen en bomen kunnen gebruikt worden als verblijfplaats door vleermuizen en vogels.

Zoogdieren

De gebouwen en bomen zijn onderzocht op sporen van vleermuizen zoals uitwerpselen en/of gebruikte spleten en kieren van circa 0,5 tot 1 cm breed. Gebruikte spleten en kieren zijn te herkennen doordat de opening nog vrij is en niet opgevuld is met spinrag. Beide zijn niet gevonden. Vleermuizen houden winterslaap en vliegen in de winter niet uit en zijn daardoor dan ook niet waar te nemen met een batdetector. In de overige perioden van het jaar gaan ze tijdens de schemering op jacht naar insecten. Ze gebruiken daarvoor vaak vaste vliegroutes bijvoorbeeld langs lijnvormige elementen zoals gevels, singels of een bosranden.

Vleermuissoorten die mogelijk gebruik maken van de gebouwen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en/of laatvlieger. Om hier uitsluitsel over te geven is een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd welke in het volgende hoofdstuk staat beschreven.

In theorie kunnen de huizen gebruikt worden als verblijfplaats door de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden die duiden op aanwezigheid van steenmarters. Dit kunnen zijn sporen, uitwerpselen of grotere gebruikte openingen in de gebouwen. Ook door bewoners is tijdens het bezoek aangegeven dat hen niet bekend is dat er steenmarters aanwezig zijn. De aanwezigheid van steenmarters blijft vaak niet onopgemerkt vanwege geluid dat ze maken tijdens het lopen en vanwege stank en overlast (vernieling).

Er is een dode huismuis gevonden langs het trottoir aan de Sieger van der Laanstraat. De huismuis is in de Flora- en faunawet aangemerkt als tabel 1 soort, hetgeen betekent dat hiervoor een algemene zorgplicht geldt.

Figuur 1: Dode huismuis langs het trottoir van de Sieger van der Laanstraat.

Vogels

Om de school staan diverse jonge en oudere loofbomen, struiken en gras. Met name de oudere bomen zijn van bijzondere waarde aangezien zij voor veel vogels en zoogdieren van belang zijn als voedselplek, schuilplaats en nestplek. Het gras is ingezaaid en niet van een speciale betekenis evenals de borders met algemene struiken. De struiken kunnen wel als broedplaats gebruikt worden door broed- of zangvogels in het voorjaar.

De meeste vogels maken ieder jaar een nieuw nest. Sommige vogels zoals gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*) gebruiken ieder jaar hetzelfde nest. Deze nesten zijn jaarrond beschermd. De gierzwaluw is gedurende de zomer boven het plangebied gezien maar er is geen nest bekend of gevonden. Gierzwaluwen maken gebruik van gaten, nissen en de ruimte onder dakpannen om te broeden. Met name in oude huizen zijn deze openingen vaak nog aanwezig, zo ook voor de woningen in het plangebied. De gierzwaluw komt daardoor in Nederland veel voor in oude stadswijken. Haar aantal neemt af door sloop en renovatie. De gierzwaluw is elk jaar ongeveer 100 dagen in ons land, van begin mei tot begin augustus.

Aangezien het waarschijnlijk is dat gierzwaluwen van de huizen in het gebied gebruik maken is het verstandig tijdens sloop/renovatie met name de bestaande ruimtes tussen onderste dakpannen en dakgoot intact te laten zodat de gierzwaluw daar nestmogelijkheid blijft houden.

Figuur 2: Hoekwoning Sieger van der Laanstraat met boven dakgoot nestruimte voor gierzwaluw.

Het plangebied is ook geschikt voor de jaarrond beschermde huismus. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen. Net als gierzwaluwen nestelen huismussen zich ook vaak onder dakpannen. Zij gebruiken heggen en hagen vaak als schuilgelegenheid en eten granen, zaden en insecten. Nest en verblijfplaatsen van de huismus zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet. Er is een Soortenstandaard voor de huismus vastgesteld waarin staat beschreven op welke manier de huismus beschermd moet worden bij ruimtelijke ingrepen (Dienst Regelingen, 2011). Een belangrijke en effectieve voorzorgsmaatregel is het creëren van nestgelegenheid door huismusvriendelijke dakpanconstructies zoals mussenpannen, vogelvides en nestkasten.

Bomen en vaatplanten

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat beschermde vaatplanten in het gebied voorkomen. Planten die in het gebied voorkomen betreffen overwegend geplante bomen, struiken, heggen, heesters en bloemen van tuincentra in borders en ingezaaid, vaak gemaaid gras. Op een stuk ruig terrein grenzend aan de achtertuinen van de huizen aan de Sieger van der Laanstraat groeien woekerende planten als brandnetel, haagwinde en klimop.

In het plangebied en met name aan de straat staan verschillende geplante voornamelijk lindebomen aan weerskanten van de weg. Deze bomen zijn enkele tientallen jaren oud en een enkeling mogelijk zelfs meer dan vijftig jaar. Er zijn momenteel geen plannen om bomen te kappen. De bestaande groenstructuur van bomen op gemeentelijke grasstroken blijft in tact. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen, voor zover zichtbaar vanaf de straat.

Figuur 3: Laan en woningen Sieger van der Laanstraat

Overige soorten

Aangezien er geen oppervlaktewater in het plangebied is kan de aanwezigheid van vissen, amfibieën en reptielen worden uitgesloten. Vlinders en insecten zijn in deze quickscan niet afzonderlijk onderzocht. Op basis van de kenmerken van het plangebied is er geen verwachting dat beschermde vlinders of insecten in het gebied voorkomen.

Vleermuisonderzoek Heerenveen

Opzet en methode

In het kader van het vleermuisonderzoek zijn, uitgaande van het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, veertien bezoeken gebracht aan de plangebieden. Daarvan waren zeven ochtend- en zeven avondbezoeken. De ochtendbezoeken vonden plaats in de twee uur voor zonsopkomst, de avondbezoeken in de twee tot drie uur na zonsondergang. In het voorjaar en de zomer heeft elke deellocatie een avondbezoek en twee ochtendbezoeken gekregen. Tijdens de ochtendbezoeken zijn de Van Dekemalaan, Compagnonstraat en Fortuinpassage¹ gecombineerd. De twee delen van de Sieger van der Laanstraat hebben elk een apart avondbezoek gekregen. In het najaar zijn op elke locatie een avond- en een ochtendbezoek gebracht.

Tabel 1: Data en omstandigheden veldbezoeken

<i>Datum</i>	<i>Locatie</i>	<i>Tijd</i>	<i>Weer</i>
28-5-13	V. Dekemaln 1-19 / Compagnonstr.	21.15-23.30	Licht bewolkt, 18 °C, windkracht 3
9-6-13	V. Dekemaln 35-75 / Fortuinpassage	21.50-23.40	Bewolkt, 13 °C, windkracht 3
29-6-13	S. v.d. Laanstraat	21.30-23.50	Helder, 14→12 °C, windstil
2-7-13	V. Dekemaln 1-19 + 35-75 / Fortuinpassage / Compagnonstr.	3.25-5.20	Helder, 10 °C, windstil
5-7-13	S. v.d. Laanstraat	3.25-5.20	Bewolkt, 16 °C, windkracht 1-2
13-7-13	V. Dekemaln 1-19 + 35-75 / Fortuinpassage / Compagnonstr.	3.35-5.25	Bewolkt, 14 °C, windstil
15-7-13	S. v.d. Laanstraat	3.35-5.30	Licht bewolkt, 13 °C, windkracht 0-1
16-7-13	S. v.d. Laanstraat	21.50-23.40	Helder, 18→15 °C, windkracht 1
2-9-13	V. Dekemaln 1-19 / Compagnonstr.	20.25-23.00	Helder, 17 °C, windkracht 1-2
3-9-13	V. Dekemaln 35-75 / Fortuinpassage	20.10-23.10	Helder, 20 °C, windstil
4-9-13	S. v.d. Laanstraat	20.15-23.45	Helder, 22 °C, windstil
23-9-13	V. Dekemaln 1-19 / Compagnonstr.	5.25-7.15	Half bewolkt, 14 °C, windkracht 2-3
24-9-13	V. Dekemaln 35-75 / Fortuinpassage	6.40-7.20	Nevelig, 14 °C, windstil
25-9-13	S. v.d. Laanstraat / V. Dekemaln 65-75 / Fortuinpassage	5.55-7.25	Bewolkt, 14 °C, windkracht 0-1

¹ In dit vleermuisonderzoek zijn, naast de genoemde adressen in de paragraaf Plangebied, ook de adressen Van Dekemalaan 35-75 en de Fortuinpassage 6-20 geïnventariseerd (project 2013-102) en beschreven.

De vleermuisinventarisatie vond plaats met behulp van de ultrasoon detector Petterson D240x. Hiermee worden de ultrasonische geluiden van vleermuizen, die zij gebruiken voor de echolocatie (sonar), voor de mens hoorbaar gemaakt. De meeste soorten kunnen aan de hand van deze geluiden worden gedetermineerd. Soms is hiervoor analyse van het opgenomen geluid in een spectrogram (ook wel sonogram) noodzakelijk, maar de in het plangebied waargenomen soorten konden meteen in het veld worden gedetermineerd.

Tijdens de veldbezoeken zijn alle gebouwen onderzocht om de activiteiten van vleermuizen te inventariseren. Ook aanwezige bomen konden op die manier onderzocht worden.

De onderzoeker, drs. Roel Modderman, is bioloog met als specialisatie dierecologie. Hij heeft vele jaren ervaring met vleermuisinventarisaties.

Resultaten

Er zijn zes vleermuissoorten aangetroffen. De gewone dwergvleermuis had verschillende verblijfplaatsen in de Compagnonstraat en de Sieger van der Laanstraat gedurende het gehele seizoen. In de Van Dekemalaan heeft hij in september een paarverblijfplaats gehad. De ruige dwergvleermuis had een paarverblijfplaats in de Compagnonstraat en de Van Dekemalaan. Hij werd enkele malen jagend in de Sieger van der Laanstraat aangetroffen. In tabel 2 staan de soorten en hun verblijfplaatsen genoemd.

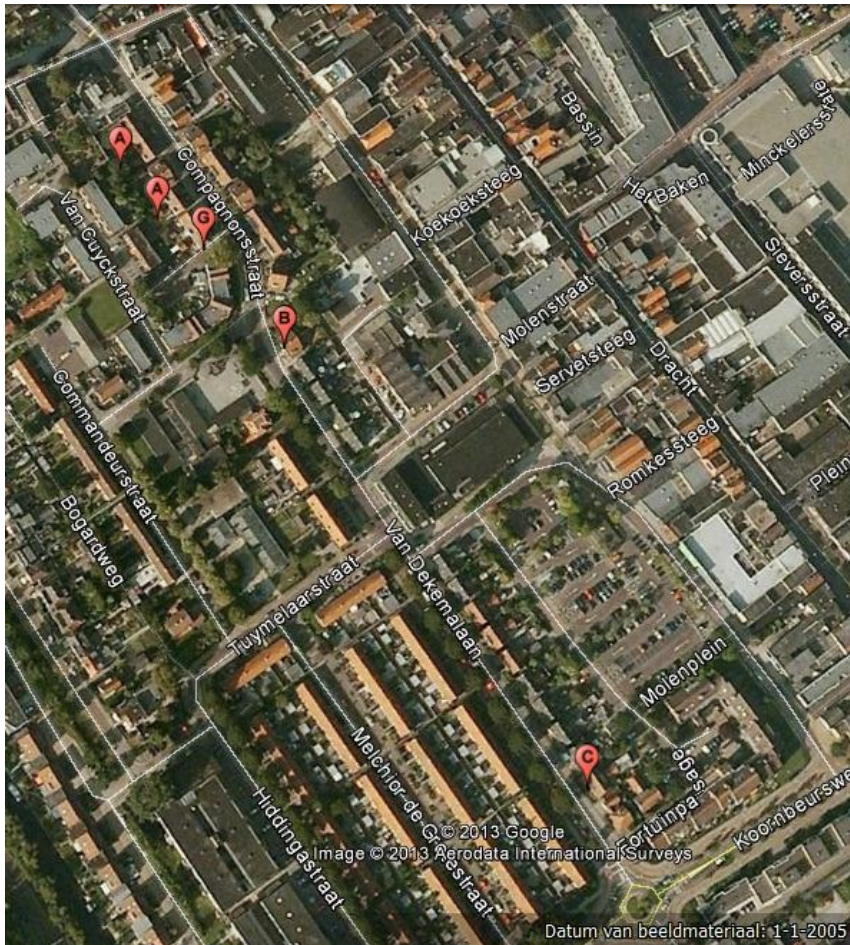
Tabel 2 Waarnemingen veldbezoeken (hoofdletters geven vaste verblijven aan welke corresponderen met figuur 1 en 2).

<i>Soort</i>	<i>Locatie</i>	<i>Ingrep</i>	<i>Periode</i>	<i>Aantal dieren</i>	<i>Aantal verblijven</i>	<i>Gedrag</i>
Gewone dwergvleermuis	A Compagnonstraat 8-10, 16-18: schuurtjes	renovatie	zomer, najaar	1	2	zomerverblijf, jagend
	B V. Dekemalaan 1-3	renovatie	zomer	1-2	1	zomerverblijf, jagend
	C V. Dekemalaan 71-73	sloop	najaar	2	1	paarverblijf
	D S. v.d. Laanstraat 10, 16-18	sloop	zomer, najaar	1	2	paarverblijf
	E S. v.d. Laanstraat 28-30	sloop	zomer, najaar	1	1	zomerverblijf, jagend
	F S. v.d. Laanstraat 74, 88-96	sloop	zomer, najaar	3	3	zomer- en paarverblijf, jagend
Ruige dwergvleermuis	G Compagnonstraat 24	renovatie	zomer, najaar	1	1	paarverblijf,
	C V. Dekemalaan 71-73	sloop	najaar	1	1	paarverblijf
	S. v.d. Laanstraat	sloop	zomer, najaar	1	-	jagend
Laatvlieger	S. v.d. Laanstraat 74	sloop	najaar	1-2	-	mogelijk tijdelijk verblijf

Gewone grootoorvleermuis	S. v.d. Laanstraat	sloop	zomer, najaar	1	-	passerend
Baardvleermuis	S. v.d. Laanstraat 28-30	sloop	zomer	1	-	jagend
	V. Dekemalaan 71-75	sloop	najaar	1	-	jagend
Rosse vleermuis	diverse locaties, geen verblijfplaatsen		zomer, najaar	>1	-	overvliegend, soms korte tijd jagend

De baardvleermuis en de gewone grootoorvleermuis zijn beide tweemaal aangetroffen. Beide hebben in de Sieger van der Laanstraat mogelijk een tijdelijke verblijfplaats gehad. Ze werden namelijk vlak voor zonsopkomst of vlak na zonsondergang waargenomen. In- of uitvliegen werd echter niet waargenomen. De laatvlieger had mogelijk een tijdelijke verblijfplaats in de Sieger van der Laanstraat. Mogelijk vlogen er 1 of 2 exemplaren uit bij huisnummer 74, waarna ze korte tijd achter het huizenblok gingen jagen. De rosse vleermuis is alleen overvliegend en jagend waargenomen en heeft als boombewoner geen verblijfplaats in de plangebieden.

Hoewel er van de laatvlieger, baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis enkele waarnemingen gedaan zijn, kon van deze soorten geen vaste verblijfplaats worden aangetoond. Zowel van de baardvleermuis als van de gewone grootoorvleermuis lagen de beide waarnemingen ook enkele honderden meters uit elkaar, wat doet vermoeden dat de dieren wel in het plangebied of de directe omgeving aanwezig waren, maar hier geen vaste verblijfplaats hadden. Hetzelfde vermoeden geldt voor de laatvlieger, die bij de Sieger van Laanstraat 74 maar eenmaal is waargenomen.

Figuur 1: Kaart met vaste verblijven gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis Heerenveen west.

Figuur 2: Kaart met vaste verblijven gewone dwergvleermuis Heerenveen oost.

Interpretatie

Bij de sloop worden in ieder geval twaalf verblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis vernietigd of verstoord. Verblijfplaatsen van laatvlieger, baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis konden niet met zekerheid worden vastgesteld.

Bij de sloop en/of renovatie worden er vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis vernietigd of verstoord. Dit is een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor de sloop moet er ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Deze moet worden ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland² van het ministerie van Economische Zaken. Alle vleermuissoorten staan op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en zijn als zodanig aangewezen als streng beschermde soorten, genoemd in tabel 3 van de AMvB bij artikel 75 van de Flora en faunawet. Bij de toekenning van een ontheffing geldt de uitgebreide toetsing met de volgende drie criteria:

1. Er is een groot openbaar belang. De Habitatrichtlijn noemt redenen van sociale of economische aard en voor het milieu gunstige effecten, bescherming van flora en fauna en

² Sinds januari 2014 is het voormalige Dienst Regelingen opgegaan in de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl).

volksgezondheid of openbare veiligheid. Voor dit project kunnen dat soort redenen waarschijnlijk wel aangetoond worden, zowel van sociale als van economische aard.

2. Er is geen redelijk alternatief voor de ingreep. Dit moet aangetoond worden met behulp van een alternatievenonderzoek.
3. De staat van instandhouding van de soorten in de omgeving wordt niet aangetast.

Op basis van deze criteria zal een ontheffing waarschijnlijk worden toegekend. De voorwaarden bij een ontheffing bestaan uit het uitvoeren van voldoende mitigerende en compenserende maatregelen, waardoor de gunstige staat van instandhouding en de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis niet worden aangetast.

Er is uit dit onderzoek duidelijk geworden dat de vleermuizen van verschillende gebouwen in het plangebied en de directe omgeving gebruik maken. De sloop en renovatie zal dan ook gefaseerd moeten plaatsvinden.

Minimaal drie maanden voorafgaand aan de sloop dienen in de directe omgeving vervangende vleermuisverblijven te zijn gerealiseerd. Hierbij dient u er rekening mee te houden dat u ter vervanging van één verblijf vier verblijven dient te realiseren.

Voorafgaand aan de sloop dienen de woningen vleermuisongeschikt gemaakt te worden door het maken van tochtgaten in de spouwmuren, daklijsten te strippen en ramen te verwijderen. Vervolgens kan het gebouw onder begeleiding van een vleermuisdeskundige worden gesloopt. De te plaatsen nieuwbouw moet geschikt zijn voor vleermuizen door een toegankelijke spouw, toegankelijke ruimten onder het dak en het in metselen van vleermuisstenen, die speciaal voor dat doel op de markt zijn.

Ontheffingsaanvraag

Om te voorkomen dat tijdens sloop, nieuwbouw en renovatie beschermde vleermuisverblijven worden verstoord of vernietigd adviseren wij u een ontheffingsaanvraag Flora en faunawet in te dienen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

De behandeltermijn voor de ontheffingsaanvraag is officieel zestien weken. In de praktijk is dit ongeveer tien weken.

Conclusies en aanbevelingen

Uit de quickscan flora en fauna blijkt dat:

- Er geen beschermde natuurgebieden in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn, negatieve effecten hierop zijn uitgesloten;
- Niet uitgesloten kan worden dat vleermuizen van het plangebied gebruik maken;
- Er geen verblijfplaatsen van steenmarters in de gebouwen zijn waargenomen;
- Er geen jaarrond beschermde nesten van vogels zijn waargenomen;
- Het plangebied geschikt is als leefgebied voor gierwaluw en huismus maar er zijn geen nesten gevonden tijdens het veldbezoek;
- Er voor uw plannen geen ontheffingen van de Flora- en faunawet nodig zijn.

Ons advies aan u is:

- Als voorzorgsmaatregel kunt u tijdens de renovatie of nieuwbouw nestmogelijkheid creëren voor gierwaluw en huismus. Dit kan in de vorm van dakpanconstructies, vogelvides of nestkasten. Hiermee voldoet u aan uw zorgplicht en voorkomt u oponthoud mochten later in het project beschermde verblijven van deze vogels in het plangebied worden gevonden.

Uit het vleermuisonderzoek blijkt dat:

- Er in totaal twaalf beschermde verblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in het plangebied voorkomen
- Er door het uitvoeren van sloopwerkzaamheden verstoring en/of vernietiging van verblijfplaatsen kan optreden en daarmee verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet en de Europese Habitatrichtlijn worden overtreden
- Er voor de te slopen en te renoveren woningen aan de genoemde adressen een ontheffing vereist is en mitigerende en compenserende maatregelen getroffen moeten worden om verstoring en vernietiging tegen te gaan

Ons advies aan u is:

- Voor sloop, nieuwbouw en renovatie een ontheffing Flora- en faunawet voor de beschermde verblijven van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Literatuur

Algemene informatie vleermuizen:

<http://www.vleermuisnet.nl>

Lijst met beschermde tabelsoorten Flora- en faunawet:

<http://www.dasenboom.nl/pdf/soorten%20FFW%20tabel%203.pdf>

Beschermde natuurgebieden in Nederland:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Dienst Regelingen; *Soortenstandaard Huismus*; december 2011.

Dienst Regelingen; *Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis*; december 2011.

Netwerk Groene Bureaus; *Veilig tijdvenster voor slopen, renoveren, kappen*;

Colofon

Opdrachtgever:	Accolade Postbus 341 8440 AH Heerenveen
Projectmanager:	Rob Schrier (Fooq) Postbus 693 8440 AR Heerenveen
Opdrachtnemer:	Ecorné Vlasstraat 10 9712 KT Groningen
Projectnummer:	21445 (Accolade) 2013-104 (Ecorné)
Auteurs:	ing. Corné Bezuijen drs. Roel Modderman
Datum:	februari 2014

Bijlage 1 Plangebied

